

Profesor Ewa Zawadzka

Katowice 25.08.2023

Akademia Sztuk Pięknych

W Katowicach

RECENZJA W POSTĘPOWANIU W SPRAWIE NADANIA STOPNIA DOKTORA

PANI MGR MONIKI JENOWEIN - PATYCZE

IDENTYFIKACJA ARTYSTYCZNA MOSTÓW W GDAŃSKU.METAFIZYKA KOLORÓW

I CZWÓRNA W METODZIE DOBORU BARW .

**W DZIEDZINIE SZTUKI W DYSCYPLINIE ARTYSTYCZNEJ SZTUKI PLASTYCZNE I
KONSERWACJA SZTUKI**

RECENZJA W POSTĘPOWANIU W SPRAWIE NADANIA STOPNIA DOKTORA PANI MGR MONIKI JENOWEIN – PATYCZEK

„IDENTYFIKACJA ARTYSTYCZNA MOSTÓW W GDAŃSKU -

METAFIZYKA KOLORÓW I CZWÓRNIA W METODZIE DOBORU BARW „

W DZIEDZINIE SZTUKI W DYSCYPLINIE ARTYSTYCZNEJ SZTUKI PLASTYCZNE I KONSERWACJA SZTUKI.

Identyfikacja artystyczna mostów jest moją autorską koncepcją mającą na celu uwydatnienie znaczenia mostów w przestrzeni publicznej

Mając wykształcenie grafika projektowego , mam wiedzę , czym jest identyfikacja wizualna i na czym polega jej kreowanie , dlatego użyłam jej jako podstawy , którą nazwałam Identyfikacją artystyczną mostów .

Zatem początkiem moich badań było postawienie i zdefiniowanie problemu , na który nie było rozwiązania nawet w teorii , ponieważ nie było wcześniej takiej inicjatywy lub potrzeby , a następnie - podporządkowanie się ontologicznie „ rzeczy samej „ mostu i koloru .

I jeszcze jeden cytat :

Przez cały czas badań nad tym projektem przyświecały mi słowa jednego z przedstawicieli hermeneutyki w filozofii współczesnej Martina Heideggera ...Jako rozumienie jestestwo projektuje swoje bycie na możliwości ... Projektowanie rozumienia ma własną możliwość wykształcenia się ...Wykształcenie rozumienia nazywamy wykładnią... Projektowanie rozumienia otwiera byt na jego możliwości ...

Twórczość artystyczna zna i szeroko użytkuje przekaz myśli filozoficznej , refleksji egzystencjalnej czy metafizycznej , która w chaotyczny świat ludzkiej egzystencji wnosi spokój i ucieszenie.

Przystępując do pisania tej recenzji dla Pani Moniki Jenowein – Patyczek kilkakrotnie wracałam do początków realizacji pracy doktorskiej aby dobrze zrozumieć intencje, zasadność i sens plastycznej ekspresji autorki .

Doświadczenia tych możliwości często zostają przejmowane na rzecz informacji (identyfikacji wizualnej) w możliwie oszczędnej i prostej postaci. Można to określić jako pojmowanie bytu sprzęgniętego matematycznymi prawami .

Na początku lat osiemdziesiątych XX wieku , kiedy większość filozofów uznała , że pojęcie sztuki jest pojęciem otwartym a sama sztuka zjawiskiem niepoddającym się jednoznacznej definicji wbrew dominującą tendencją Artur C. Danto (amerykański filozof) zaproponował esencjalistyczną

definicje sztuki (esencjonalizm to pogląd ,że pod zmiennością rzeczy i zjawisk istnieje stała niezmienna rzeczywistość) Jego delicia jest interesująca również w tym sensie ,żeni przesądza ,czy dzieło sztuki ma być materialne czy konceptualne , realistyczne czy abstrakcyjne, czy ma być rzeczą czy procesem. W swojej ostatniej pracy „ What Art is” (2013) , która jest podsumowaniem jego intelektualnych poszukiwań ,Danto zdecydował się wzbogacić powyżej przedstawioną tezę o metaforę , która ma uchwycić umiejętności artysty. Dzieło sztuki jest zatem czuwającym , zbudzonym snem (wakeful dream) Warto podkreślić , że w teorii Danto estetyka jest tylko jednym z możliwych aspektów sztuki. Piękno , wzniosłość czy inne własności estetyczne nie są warunkiem koniecznym , by jakiś obiekt był uznany za dzieło sztuki .

Dlatego na postawione pytanie ... czy rozprawa doktorska Pani mgr Moniki Jenowein –Patyczek stanowi nowe i oryginalne rozwiązanie problemu naukowego - odpowiadam TAK , stanowi , pokazując jednocześnie ogrom przygotowań teoretycznych oraz dużą znajomość wszelkich opracowań dotyczących koloru, łącznie z filozofią koloru. Pani mgr Monika Jenowein – Patyczek jest uważnym obserwatorem otoczenia , zmian nastroju , zmiany barw i światła choć głównym bohaterem jej notatek pozostają obiekty architektoniczne- mosty wraz z całą infrastrukturą i usytuowaniem urbanistycznym. Jej sztuka to nieustanny intelektualny zapis wymiaru czasu oraz miejsc zarówno w sensie architektonicznym , jak i symbolicznym oraz duchowym. Jako pole badań artystycznych przyjęła istniejące obiekty połączeń - mosty , kładki i śluzy w Gdańsku. W swoich badaniach , którymi wcześniej nikt nawet teoretycznie się nie zajmował , przeprowadziła bardzo dokładną , wielowymiarową analizę dwunastu mostów w Gdańsku (tzw. obiektów artystycznych) .Dla potrzeb tej analizy artystycznej zbudowała własną , autorską koncepcję prac badawczych , którą w przyszłości zamierza wykorzystać w dydaktyce .Prace nad identyfikacją artystyczną uzupełniła o ideę koncepcji projektowania społecznie odpowiedzialnego. Dokładnie zbadała historię miasta Gdańska jak i wszystkich dwunastu mostów. Utworzyła też własną nazwę dla wybranych obiektów stanowiących podmiot badań i będących częścią jej projektu społecznych połączeń „ Identyfikacji artystycznej mostów . Część teoretyczna podzielona na cztery rozdziały pokazuje proces wynikający z analizy teorii poszukujący metod obserwacji i zapisu , rozważań filozoficzno – duchowych oraz sposobów interpretacji znaczenia zgromadzonego materiału .

Rozprawa doktorska mgr Moniki Jenowein – Patyczek odsłania też jej umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej , artystycznej jak i dydaktycznej. Doktorantka jak mi się wydaje należy do typu ludzi ,którzy mają w sobie chęć przeprowadzania klasyfikacji , nawyk porządkowania , intelektualną konieczność tworzenia ładu by określić świat , który nas otacza i znaleźć miejsce na nasze poczucie własnej wyjątkowości a temat stanowi jedynie pretekst do zbudowania artystycznego komentarza świata . Uwagę zwraca uważność w przyglądaniu się wybranym obiektom , absolutna bezstronność oraz otwartość na zjawiska pojawiające się po raz pierwszy.

Ostatecznym rozwiązaniem pracy doktorskiej są obiekty graficzne powstałe na elementach kulisto sferycznych o trzech wymiarach - największe o średnicy 1,85 , średnie o wymiarze 1,618 i najmniejsze o średnicy 1,55 . Te obiekty nazwane przez autorkę MOSTELLESAMI , budowane na bazie kręgu mają kształt kolistej formy wypukłej i są obrazami widzianymi z pola widzenia autorki . Budowę końcowego znaku poprzedza duża ilość wcześniejszych szkiców archiwalnych. Dla użytego koloru również wyznacza zasady ich użycia , własną metodę doboru nazywając ją metafizyką kolorów oraz czwórną w metodzie doboru barw .MOSTELLES to część większej całości projektu społecznych połączeń nazwanych IDENTYFIKACJA ARTYSTYCZNA MOSTÓW ... I jak sama autorka mówi - łączą

w swojej pracy trzy wątki ; projektowanie społeczne ,filozofię i sztukę próbując zbudować nowe związki pomiędzy tymi dziedzinami .Efektem tym poszukiwań jest pokazana kreacja artystyczna wraz z rozprawą doktorską. Wszystkie przyjęte zasady bardzo dokładnie uzasadnia i dokumentuje naukowo .

Ten ostateczny pokaz wygląda interesująco i pozwala w pełni przekonująco odebrać logikę postępowania badawczego doktorantki , spójność jej założeń ideowo –artystycznych z przyjętym językiem przekazu.

Nie do końca może zgadzam się z obranymi zasadami ,może raczej nie w pełni mnie one przekonują ale czuję , że przesłanie powtórzone za Martinem Heideggerem ma w wyjątkowy sens.

...Wykładnia nie polega na przyjęciu do wiadomości czegoś rozumianego lecz na opracowaniu możliwości zaprojektowanej przez rozumienie Projektowanie rozumienia otwiera byt na jego możliwości ...

Prześledziwszy biografię artystyczną dyplomantki Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku z 2001 roku i absolwentki podyplomowych studiów w Manchester Metropolitan University – Business School kierunku Marketing i Branding Sztuk oraz jej dotychczasowe doświadczenie w pracy pedagogicznej czyni te recenzję bardzo pochlebną dla autorki .Pani mgr Monika Jenowein – Patyczek ma duże doświadczenie zawodowe . Pracowała przez sześć lat jako wykładowca na Wydziale Architektury Wnętrz i Wzornictwa prowadząc zajęcia – Kolor w Kreacji Przestrzeni i Wiedzę o kolorze. Na stałe zajmuje się fotografią artystyczną i grafiką projektową , nieobca jest też jej praca animatora kultury ,grafika i ilustratora . Sprawdziła się jako pomysłodawca i przewodnicząca Gdańskiego Salonu Plakatu pokazywanego w 2002 i 2003 w Muzeum Historycznym miasta Gdańska ,Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku ,Galerii Plakatu Dydo w Krakowie i Domu Holenderskim w Gdańsku .

Mgr Monika Jenowein – Patyczek zajmuje się wszelkimi dziedzinami sztuk wizualnych wyznając zasadę , że powinno się odpowiadać do końca za to co się robi , być w tym bezkompromisowym .Najistotniejszy jest przecież przekaz idei artystycznej ,refleksji i myśli o świecie i sztuce. W swojej pracy artystycznej doktorantka szuka znaków i sygnałów w sferze wewnętrznych skojarzeń. Obserwuje otaczający świat na różnych poziomach : od analizy zarówno indywidualnych odczuć , jak i uniwersalnych doświadczeń Ważne dla niej są pieszyc wycieczki jak i przeszukiwanie Internetu dla znalezienia właściwej inspiracji. Jej podstawowe doświadczenie skupia się na doznawaniu obecności w znaczeniu słów jest , jestem. Obecność jest rodzajem współobecności , formą relacji właściwej danej sytuacji.

Pisanie recenzji posiada wartość poznawczą, która nie obywa się bez pytań o rodzaj uzdolnień czy rodzaj występowania talentu. O tym szczególnym darze mówimy wówczas gdy mamy do czynienia ze sztuką. W tym wypadku na pewno mówimy o talencie ,ogromnej wyobraźni, dojrzałej osobowości i jak przypuszczam – zdecydowanym temperamencie. Podstawą niezwykłości jej talentu jest zdolność zapamiętywania charakteru szczegółów, ich sytuacji oraz niespodziewanych dostrzeżeń pochodzących z różnych zmysłów. To zdolność szczególnego zapamiętywania szczegółów pozwala kreować światy, zdarzenia ,rozmowy i myśli przez fakty niepierwszo planowe i fragmentaryczne.

W sposobie patrzenia na sztukę Pani mgr Moniki Jenowein –Patyczek zespalają się wszelkie rodzaje obecności (intelektualna , emocjonalna i semantyczna) , narzucając jej właściwą sobie relacje

rzeczywistości. I relacja ta jest bardziej istotna niż przedmiotowość czy materialność sztuki. Właściwą materią tej sztuki jest własna tożsamość zakotwiczona w danej rzeczywistości , w jej transformacji.

Doktorantka na rzecz własnej pracy doktorskiej zbudowała indywidualny kod zapisu do pokazywania w obrazie własnego osobistego przesłania, do wyrażania komunikatu odrębnego , powstałego z innego myślenia i innych doświadczeń . Odrębność kreowania wynika z odmienności patrzenia na rzeczywistość ,odmiennego obrazowania i zapisu przeszłości.

Pani mgr Monika Jenowein –Patyczek swój przewód doktorski zatytułowany „ Identyfikacja artystyczna mostów w Gdańsku „ przygotowała bardzo starannie , dbając także o to by sytuacja jaką stwarza obrona stała się okazją do przemyśleń i rozważań zagadnień dotyczących własnej twórczości.

Zrealizowana przez doktorantkę mgr Monikę Jenowein –Patyczek praca doktorska jest oryginalna i jednocześnie stanowi znaczący wkład w rozwój reprezentowanej przez nią dyscypliny artystycznej.

W związku z powyższym wnioskuję do Rady ds. stopni w dziedzinie sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku o nadanie Pani mgr Monice Jenowein – Patyczek stopnia doktora sztuki w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki albowiem praca doktorantki mgr Moniki Jenowein – Patyczek spełnia wymagania art187 ustawy PoWwiN (Dz.U z 2023 poz.742)